

Sygn. akt VI U 1976/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 sierpnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – st. sekr. sądowy A. K. (1)

po rozpoznaniu w dniu 23 sierpnia 2016 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: E. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 8 lipca 2014 r., znak:(...)

w sprawie: E. R.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej E. R. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 marca 2014 r. do dnia 31 stycznia 2017 r.,

2) stwierdza, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt VI U 1976/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 08.07.2014 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. na podstawie art. 57 i 58 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 887 j.t.), odmówił ubezpieczonej E. R. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 03.07.2014 r. ustaliła, iż ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła ubezpieczona E. R., zaskarżając decyzję ZUS w całości. Odwołująca wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Skarżąca wskazała, że niezdolność do pracy jest spowodowana występującymi u niej schorzeniami takimi jak: padaczka, żółtaczką typu C czy stan po skomplikowanej operacji narządu rodnego (usunięcie macicy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Ubezpieczona E. R. złożyła w dniu 27.03.2014 r. wniosek o przyznanie jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Lekarz Orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 22.05.2014 r. orzekł, iż odwołująca nie jest niezdolna do pracy. Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 03.07.2014 r. ustaliła, iż ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy.

Biegli sądowi: specjalista z zakresu chorób zakaźnych i hepatologii dr n. med. A. K. (2), specjalista z zakresu chirurgii dr n. med. W. M., specjalista z zakresu psychiatrii dr n. med. J. S., specjalista z zakresu neurologii dr n. med. T. Ś., specjalista z zakresu medycyny przemysłowej dr n. med. M. K., w treści opinii z dnia 15.04.2015 r. rozpoznali u ubezpieczonej następujące schorzenia:

- padaczka z napadami złożonymi;
- zaburzenia depresyjne;
- przewlekłe zakażenie HCV – podejrzenie.

Biegli sądowi na podstawie przeprowadzonych badań sądowo – lekarskich i po zapoznaniu się z dokumentacją lekarską znajdującą się w aktach sprawy i w aktach ZUS oraz dostarczoną przez odwołującą stwierdzili, iż stan zdrowia E. R. upośledza sprawność organizmu w stopniu powodującym okresową częściową niezdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Biegli sądowi skonstatowali, iż przyczyną niezdolności do pracy ubezpieczonej jest stan jej ośrodkowego układu nerwowego. Biegli nadmienili, że odwołująca leczy się neurologicznie i psychiatrycznie. Biegli nadto wskazali, iż po urazie głowy jakiego doznała skarżąca w 1985 r. stwierdzono u niej padaczkę. U E. R. przeciętnie 6 razy w miesiącu występują napady toniczno-kloniczne, zwłaszcza w nocy. W ciągu dnia często występują napady „nieobecności” – według relacji męża powódki kilkanaście razy w miesiącu.

Odwołująca systematycznie przyjmuje leki przeciwko padaczce. Stosowane leczenie przeciwpadaczkowe i antydepresyjne wpływają negatywnie na sprawność wątroby, co nasila objawy uboczne stosowanego leczenia. W ocenie biegłych ubezpieczona z tego powodu odczuwa dodatkowo niekorzystne dolegliwości spowodowane tymi schorzeniami.

Biegli sądowi podnieśli, iż występująca u E. R. ilość napadów prodromalnych o charakterze uogólnionym (do 5-6 napadów w miesiącu) i jeszcze większa ilość napadów złożonych oznacza, że występujące u odwołującej schorzenie nie może zostać uznane za padaczkę z rzadkimi napadami. Padaczka stanowi przeciwwskazanie do wykonywania pewnych prac przez ubezpieczoną (na wysokości, z maszynami niebezpiecznymi czy w służbie ruchu) a częstota napadów kwalifikuje ją do częściowej niezdolności do pracy.

Ubezpieczona E. R. nie posiada wyuczonego zawodu, w okresie od 1986 r. do 1991 r. pracowała przy taśmie produkcyjnej jako pakowacz. Nadto, odwołująca ostatnio pracowała jako pomoc kuchenna czy sprzątaczką. Powódka nie pracuje od 2013 r. Skarżąca przeżyła w 1985 r. uraz głowy i od tego czasu jest leczona z powodu padaczki. Występują u niej napady toniczno-kloniczne, w nocy przeciętnie 6 razy w miesiącu. W ciągu dnia występują napady „nieobecności”. E. R. jest leczona przez neurologa oraz przez psychiatrę. U psychiatry leczy się od 2015 r. Codziennie przyjmuje leki. Od marca 2015 r. nastąpiło pogorszenie funkcjonowania. Odwołująca zgłasza przygnębienie, lęk, niepokój. Próby samobójcze w wywiadzie. Ubezpieczona jest leczona hepatologicznie ambulatoryjnie od około 10 lat z powodu zakażenia HCV.

- dowody: opinia sądowo – lekarska z dnia 15.04.2015 r. (k. 16-17 akt sądowych); opinia uzupełniająca z dnia 15.07.2015 r. (k. 39 akt sądowych); opinia uzupełniająca z dnia 21.10.2015 r. (k. 55 akt sądowych); zaświadczenie lekarskie z dnia 14.01.2016 r. (k. 70 akt sądowych); karty

informacyjne ubezpieczonej z Poradni Neurologicznej Szpitala (...) im. dr A. J. w B. (k. 75-76 akt sądowych); opinia uzupełniająca z dnia 20.04.2016 r. (k. 92 akt sądowych)

Sąd poczynił ustalenia faktyczne na podstawie dokumentacji zebranej w aktach sądowych oraz w aktach rentowych. Ustaleń faktycznych dotyczących stanu zdrowia odwołującej i jego wpływu na zdolność E. R. do pracy, Sąd dokonał przede wszystkim na podstawie opinii biegłych sądowych. Biegli sądowi sporządzili opinie po dokonaniu dogłębnej analizy akt sprawy, mając na względzie całą dostępną dokumentację lekarską a nade wszystko po przeprowadzeniu badania przedmiotowego ubezpieczonej. Poczynione wnioski przez biegłych zostały omówione szeroko oraz sformułowane zostały w sposób jasny, precyzyjny, a końcowe stanowisko zostało szczegółowo, przekonująco i w sposób logiczny uzasadnione. Zaprezentowane konkluzje są jednoznaczne, a ich uzasadnienie przedstawione zostało w sposób przystępny i zrozumiały. Sąd uznał za w pełni miarodajną opinię sądowo – lekarską z dnia 15.04.2015 r. sporządzoną przez biegłych lekarzy sądowych. Biegli w sposób jasny, czytelny i profesjonalny orzekli w przedmiocie częściowej niezdolności ubezpieczonej do pracy. Sąd uznał również za wiarygodne uzupełniające opinie sądowo – lekarskie z dnia 15.07.2015 r., z dnia 21.10.2015 r. oraz z dnia 20.04.2016 r. W treści tychże opinii biegli sądowi w sposób nie budzący wątpliwości odnieśli się do kwestii częściowej niezdolności do pracy E. R.. W ocenie Sądu przeprowadzone dowody zasługują na danie im wiary, ponieważ nie są ze sobą sprzeczne, korelują wzajemnie ze sobą oraz tworzą spójną logiczną całość.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej zasługiwało na uwzględnienie.

W myśl art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 748 j.t.), niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Z treści art. 12 ust. 2, 3 ustawy emerytalnej wynika, iż Częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji a Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy.

Zgodnie z brzmieniem art. 57 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy;
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresie ubezpieczenia albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tego okresu.

Biegli sądowi w niniejszej sprawie orzekli, iż odwołująca E. R. jest okresowo częściowo niezdolna do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji od daty wystawienia wniosku, tj. 25.01.2014 r. na okres 3 lat do stycznia 2017 r. Przyczyną niezdolności do pracy jest schorzenie centralnego układu nerwowego. Biegli stwierdzili, iż nie zgadzają się orzeczeniem Lekarza Orzecznika ZUS oraz orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS. Biegli nadmienili również, iż dysponowali tymi samymi dowodami, którymi dysponował organ rentowy ZUS.

Przedmiotem niniejszego postępowania było to, czy ubezpieczona E. R. jest niezdolna do pracy. Sąd w sprawach dotyczących kwestii niezdolności do pracy dokonuje rozstrzygnięcia opierając się na opiniach biegłych sądowych, tj. osób posiadających medyczne wiadomości specjalne.

Mając na względzie poczynione ustalenia faktyczne oraz zgromadzony materiał w toku postępowania dowodowego, Sąd uznaje, iż stan zdrowia ubezpieczonej czyni ją okresowo częściowo niezdolną do pracy do końca stycznia 2017

r. W oparciu o treść opinii biegłych sporządzonych w sprawie, które Sąd ocenił jako miarodajne, stan zdrowia ubezpieczonej jest spowodowany występującymi u niej schorzeniami, takimi jak padaczka z napadami złożonymi, zaburzenia depresyjne, przewlekłe zakażenie HCV. Przywołane schorzenia skutkują występującą u odwołującej częściową niezdolnością do pracy. Główną przyczyną stanu zdrowia ubezpieczonej jest stan ośrodkowego układu nerwowego. U E. R. przeciętnie 6 razy w miesiącu występują napady toniczno-kloniczne, zwłaszcza w nocy. W ciągu dnia często występują u ubezpieczonej napady „nieobecności” – według relacji męża kilkanaście razy w miesiącu. Nie bez znaczenia pozostaje okoliczność, iż stosowane u odwołującej leczenie przeciwpadaczkowe i antydepresyjne wpływają negatywnie na sprawność wątroby skarżącej. Zatem ubezpieczona odczuwa ponadto niekorzystne skutki zastosowanego leczenia. Wskazać należy, iż występująca u E. R. padaczka charakteryzuje się znaczną częstotliwością napadów, co powoduje u odwołującej częściową niezdolność do pracy. Co więcej, współistniejące schorzenia również upośledzają sprawność ustroju powódki i utrudniają leczenie. Zdaniem Sądu biorąc pod uwagę występujące u ubezpieczonej schorzenia, przebieg i skutki pobieranych leków oraz wykonywane przez nią dotychczas zawody, odwołująca jest częściowo niezdolna do pracy do stycznia 2017 r.

Co więcej, należy zauważyć, iż biegli sądowi w treści uzupełniających opinii sądowych w sposób obszerny i wyczerpujący ustosunkowali się do zastrzeżeń ZUS z 23.06.2015 r., 09.09.2015 r., 30.11.2015 r., 19.03.2016 r. Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut organu rentowego w przedmiocie tego, iż podnoszona przez biegłych sądowych częstotliwość występowania napadów padaczkowych nie jest poparta dokumentacją leczenia neurologicznego. W toku postępowania dowodowego uzyskano dowody z kart informacyjnych leczenia ubezpieczonej (k. 70, 75, 76 a.s.), w których zostało potwierdzone, iż u ubezpieczonej występują napady padaczkowe. Ponadto, biegli sądowi w sposób nie budzący wątpliwości odnieśli się do zarzutów ZUS, wskazując, iż podczas badania sądowo – lekarskiego odwołująca była na leczeniu skojarzonym (Depakina + Neurotop). Z dokumentacji neurologicznej wynika, iż u ubezpieczonej zastosowano leczenie skojarzone Depakina w połączeniu z Levetiacetamem. Biegli wskazali, iż z uwagi na napady padaczkowe odporne na zastosowane leczenie, zmodyfikowano stosowane leki. Świadczy to zatem o tym, iż E. R. cierpi na padaczkę lekooporną.

Z kolei zastrzeżenia ZUS zgłoszone w piśmie z dnia 13.06.2016 r. zdaniem Sądu stanowią bezprzedmiotową polemikę z prawidłowymi ustaleniami biegłych sądowych i ich uwzględnienie prowadziłoby do generowania kolejnych kosztów i nieuzasadnionego przedłużania postępowania. Organ rentowy nie przedstawił argumentacji uzasadniającej w sposób dostateczny zgłoszonych zastrzeżeń, wskazując jedynie w sposób zbyt ogólny, iż opinia uzupełniająca biegłych sądowych nie wyjaśnia wszystkich złożonych przez ZUS zarzutów. Okolicznością przemawiającą za uznaniem, iż wszelkie zastrzeżenia ZUS zostały już wyjaśnione przez biegłych jest to, iż pełnomocnik ZUS na rozprawie w dniu 23.08.2016 r. nie potrafiła sprecyzować, jakich zarzutów dotąd nie wyjaśnili biegli sądowi w sporządzonych opiniach uzupełniających. Z tych względów Sąd postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 23.08.2016 r. oddalił wniosek ZUS o dopuszczenie dowodu z opinii II zespołu biegłych sądowych. Warto zauważyć, iż w myśl art. 286 k.p.c., Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dodatkowej opinii tych samych lub innych biegłych, gdy zachodzi tego potrzeba, a więc wówczas, gdy opinia złożona do sprawy zawiera istotne braki, sprzeczności, względnie nie wyjaśnia istotnych okoliczności (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., sygn. akt I UK 447/14).

Na marginesie należy zauważyć, iż ubezpieczona E. R. w piśmie z dnia 23.06.2015 r. (k. 33 a.s.) nie zgodziła się z wnioskami biegłych sądowych poczynionymi w treści opinii z dnia 15.04.2015 r., gdyż odwołująca wskazała, że jej stan zdrowia przemawia za przyznaniem jej prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy a nie z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Tymczasem na późniejszym etapie postępowania powódka wyraziła swoją aprobatę dla stanowiska biegłych sądowych, wnosząc na rozprawie w dniu 23.08.2016 r. o przyznanie jej prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres wskazany w opinii biegłych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej E. R. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od pierwszego dnia miesiąca, w którym ubezpieczona zgłosiła wniosek o rentę, tj. od dnia 1 marca 2014 r. do dnia 31 stycznia 2017 r.

W punkcie 2 wyroku, Sąd zgodnie z treścią przepisu art. 118 ust. 1a ustawy emeryturach i rentach z FUS z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Sąd uznał, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji w ustawowym terminie. Biegli sędziwi orzekali na podstawie tych samych dowodów, którymi dysponował organ rentowy ZUS.

SSO Ewa Milczarek